

Dotazník o osobním hospodaření s vodou a jídlem – nejen pro děti

VODA

1. Odhadni, kolik vody spotřebuješ, když si umyješ ruce pod tekoucí vodou:
 - a) 2 litry
 - b) 5 litrů
 - e) 10 litrů
2. Odhadni, kolik vody spotřebuješ, když umýváš své tělo:
 - a) 20 litrů
 - b) 40 litrů
 - c) 60 litrů
 - d) 80 litrů
3. Kolik pitné vody za den spotřebuje v průměru jeden člověk žijící v České republice?
 - a) 75 litrů
 - b) 90 litrů
 - c) 115 litrů

Pozn.: správnost svého odhadu u otázek 1 a 2 si můžeš docela snadno ověřit. Pomůže ti k tomu špunt, mísa a kbelík se značkami objemu.

JÍDLO

1. Vyhodil / vyhodila jsi někdy jídlo do koše?
ANO – NE
2. jestliže tvá odpověď je ANO, zkus odhadnout, jak často se ti taková událost přihodí:
 - a) zcela výjimečně, maximálně 1x za měsíc
 - b) zhruba 1x za 14 dní
 - c) přibližně 1-2 do týdne
 - d) velmi často, prakticky každý den
3. Pokud jsi někdy vyhazoval(a) jídlo, co tě k tomu vedlo? (můžeš označit více odpovědí)
 - a) Jídla bylo příliš mnoho a nedokázal(a) jsem všechno sníst
 - b) Jídlo mi nechutnalo
 - c) Nelíbilo se mi, jak jídlo vypadá
 - d) Jídlo bylo starší, už ne úplně čerstvé
 - e) Bylo jasně poznat, že jídlo je zkažené
 - f) jiný důvod:
.....
3. Jak velké množství jídla vyhodí za den a za rok v průměru jeden člověk žijící v České republice?
 - a) ne více než 100 g za den, tj. 36 kg za rok
 - b) přibližně 150 g za den, tj. 54 kg za rok
 - c) nejméně 250 g za den, tj. 80 kg za rok

Pozn.: k problému plýtvání jídlem si můžete přečíst několik stručných informací v následujícím článku.

Plýtvání jídlem je problém, tady jsou fakta

Na světě se více než 1/3 jídla vyhodí. Plýtvání jídlem zanechává výraznou stopu v životním prostředí, v našich peněženkách a přispívá k sociálním problémům.

8 % emisí skleníkových plynů je z vyhozeného jídla

Podle studie amerického think-tanku World Resources Institute se ukazuje, že pokud by plýtvání potravinami bylo státem, byl by svými emisemi po Číně a Spojených státech třetím největším znečišťovatelem. Produkce potravin má také na svědomí více skleníkových plynů než lodní, letecká a automobilová doprava dohromady.

28 % zemědělské půdy zabírají suroviny, které se vyhodí

Více než jedna třetina zemské pevniny se využívá k zemědělství. Tvoří ji pastviny a pole, na kterých pěstujeme potraviny. Zvětšování této plochy zhoršuje schopnost planety vypořádat se s negativními dopady lidské činnosti. Proto je problematičtější, když se kácí deštné pralesy v Amazonii a Indonésii, aby vznikaly nové plochy pro pěstování sóji či palmového oleje. V další rovině pak má tato lidská činnost negativní důsledky i na místní ekosystémy.

21 % sladké vody se využije na jídlo, které končí v koši

Až 70 % vody na světě se používá v zemědělství. V EU se podle Evropské agentury pro životní prostředí nejvíce vody využívá právě v zemědělství (téměř 40 % celkového objemu vody spotřebované v Evropě za rok). Portál Akademie věd ČR InterSucho dlouhodobě monitoruje stav sucha v Česku. V létě i v zimě bohužel obecně ubývá srážek a množství spodních vod. Hydrometeorologové proto varují, že pokud se situace v další dekádě nezmění, bude mít úbytek vody zásadní vliv na zemědělskou produkci a na lesy.

800 milionů lidí trpí podvýživou

I když vyrobíme více potravin, než jsme schopni sníst, žije podle OSN na planetě stále téměř 800 milionů lidí, kteří trpí podvýživou. Proč jim zbylé jídlo prostě nedáme? Z logistických důvodů to bohužel není snadné, a navíc bychom tím jen řešili problém mimo místo jeho vzniku. Pro řešení problematiky hladu je mnohem důležitější porozumět jeho příčinám.

Naše nadspotřeba ovlivňuje životy lidí na druhém konci světa.

Pro mnoho lidí může být překvapivý už jen fakt, že to, jak se v EU plýtvá jídlem, má vliv na to, jestli v Nigérii porostou ceny pšenice. Když totiž Evropané nebo Američané nakoupí o čtvrtinu více potravin, než nakonec sní, zvedne to cenu této globální komodity a chudí obyvatelé africké země si ji nebudou moci dovolit.

149 miliard eur stojí jídlo, které se v EU vyhodí

Podle Evropské komise ztratíme či vyhodíme potraviny v hodnotě neuvěřitelných 149 miliard eur, což je třikrát více než rozpočet České republiky na jeden rok. Tyhle peníze by šly využít na jiné, užitečnější věci. Omezení plýtvání jídlem může být zajímavou finanční úsporou také na úrovni domácností. Podle britské organizace WRAP by domácnosti ve Velké Británii dokázaly ročně ušetřit až 700 liber, tedy 20 000 korun. V České republice nemáme bohužel přesná data, ale Sociologický ústav Akademie věd ČR odhaduje, že by úspora domácností mohla dosáhnout i 8 000 korun ročně.

Kde začít se změnou? Doma

Podle zprávy Evropské komise z roku 2016 nejvíce plýtvají domácnosti – celkem vytvoří 53 % potravinového odpadu.